

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

234. Quid sit Resignatio seu renunciatis beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Questio 233. An, & qualiter vacent beneficia obventa ad preces hereticorum?

R. Espondeo: vacare illa ipso jure, Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 50. citans c. 2. de heretic. in 6. Azor. p. 1. l. 3. c. 18. Chok ad reg. 3. gl. 7. n. 13. Vivian. in pr.

jurisp. l. 5. c. 5. m. 69. Gonz. gl. 15. n. 68. addens illos, qui scienter illa receperint, prater amissionem seu vacationem illorum beneficiorum, ipso jure effici inhabiles ad alia obtriuenda per eundem textum citati capitis 2.

CAPUT QUARTUM.

DE VACATIONE PER RESIGNATIONEM, SEV DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM &c.

PARAGRAPHVS I.

Quid & quotuplex resignatio, quæ ejus vis ad inducendam vacationem, revocationem procuratoris, amissionem fructuum, liberationem ab oneribus beneficio impositis, item quoad pariendum jus vel obligationes & præjudicia resignatario, &c.

Questio 234. Quid sit resignatio seu renunciatio beneficii?

1. Espondeo: est dimissio spontanea proprii beneficii coram legitimo Superiore id acceptante. Laym. ad tit. de renunc. ad initium. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 7. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 19. q. 1. Paris. l. 1. q. 1. n. 34. nisi quod hi omittant posteriores illas particulas, id acceptante. Paris. in super addat: facta ex justa causa.

2. Dicitur primò dimissio: quod est verbum proprium huic materiae, utpote quo frequenter utuntur canones de beneficiorum renunciatione loquentes, ut videre est ex c. si beneficii. de prob. in 6. Extravag. Execrabilis Paris. loc. cit. n. 42. & stat loco generis, utpote complectens quemcumque actum, per quem quis proprium jus à se abdicat, idque tam in spiritalibus, quam temporalibus. Paris. n. 40. Idemque est, & sonat, quod depono, vel in quo, seu de-relinquo, ut Paris. n. 41. Item quod cedo, depono. Azor. loc. cit. Castrop. de benef. tr. 13. d. 6. p. 2. §. 1. n. 1. Et verba hæc resignare, renunciare, cedere, in præsentem materiam, confunduntur, & sumuntur pro eodem. Paris. n. 71. Quamvis aliàs renunciare potius quam cedere, denotet liberè & nemine compellente factam depositionem, seu derelictionem beneficii; unde & renunciatio beneficii sit necessariò coram Superiore; non item simplex cessio; Laym. ad c. quidam. de renunc. n. 2. quin & c. ut Tond. loc. cit. dimissionis n. 1. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

men non nisi sumptum latius, comprehendat resignationem permutationis gratià, seu in favorem alterius; strictè vero sumptum simplicem desertionem beneficii significat. Quæter autem de cetero verba hæc, cedere, resignare sint æquivoca in aliis materiis, vide apud eundem Paris. n. 67. & 68.

3. Dicitur secundò: spontanea vel libera; debet quippe fieri sponte & liberè, & esse actus voluntarius, ut Lamb. de jurep. l. 1. q. 6. a. 6. m. 21. Paris. n. 43. & 46. & sic per hoc verbum excluditur vis, dolus, metus, & omnis coactio; dimissio enim coacta non est propriè cessio. Paris. n. 44. estque resignatio coacta nulla; actus autem nullus propriè non est actus; juxta l. 2. §. condemnatum. ff. de sent. & re judic. Paris. n. 45. Item excluditur per verbum illud legitima privatio; dimissio enim qua fit, lege in poenam delicti cogente relinquere beneficium, non est spontanea, Paris. n. 47. Engels ad tit. de renunciatio. ne. num. 1.

4. Dicitur tertio: beneficio proprii seu obtenti, hoc est, in quo quis jus habet; nemo enim juri alieno, vel juri, quod non habet, cedere vel renunciare potest. Paris. à n. 50. Hinc etsi quis renunciare possit jure sibi quæsito per Electionem, vel præsentationem, non est ea tamen renunciatio beneficii, sed solum juris ad beneficium; & talis juris dimissionem potest cessio, quam renunciationem dici posse; si veram & propriam verbi significationem attendamus, ait Barbof. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 3. Et qui dimittit possessionem beneficii, quo jam jure ipso privatus est, sive in quo jus nullum amplius habet, non est dimissio beneficii, de qua hic.

5. Dicitur quarto: facta coram legitimo Superiore; requiritur enim ad valorem resignationis (intelligè expressa) ut fiat coram legitimo Superiore, & facta sine auctoritate Superioris nullius est momenti. Barbof. loc. cit. n. 16. ex Paris. l. 7. q. 1. n. 9. de quo plura inferius.

6. Dicitur denique: & ab eo acceptata, siquidem resignare propriè, seu beneficium & munus servendi Ecclesiæ à se abdicare, non consistit in sola beneficiarii voluntate, sed simul ad Prælatum spectat; utpote cujus est, ponderatis omnibus inspicere, utilè sit Ecclesiæ dimissionem admittere, an repudiare? dum in collatione initus quidam quasi contractus, per quem beneficiatus obligatur Ecclesiæ, & hæc ad beneficiatum pro servitio a-lendum, alstringitur, Barb. loc. cit. n. 14. & 15. sed & de hoc inferius ex professo.

7. Verum, ut data definitio comprehendat tam

expressam quam tacitam, verba ista posteriora facta coram legitimo Superiore, & ab eo acceptata, videntur potius omittenda; cum resignatio tacita non magis requirat auctoritatem Superioris, quam cessio juris acquisiti per praesentationem vel electionem. Paris. n. 58. & 59. Quod si etiam lubet brevius definire resignationem, possit dici: legitima beneficii dimissio, quia, ut Barb. loc. cit. n. 2. vò legitima videtur cetera comprehendere; dum excludit dolum, vim, & coactionem; dimissionem beneficii non sui, quin & factam coram non Superiore.

Questio 235. Quotuplex sit resignatio?

Respondeo, dividitur primò in tacitam, & expressam: resignatio tacita seu praesumpta est; quae citra verba (intellige formaliter vel aequivalenter talia, qualia sunt scriptura & nuntus) ex actu seu facto aliquo ad renunciandum accommodato à jure ipso inducitur per quandam juris interpretationem; ita ferè Barb. loc. cit. n. 40. Paris. l. 1. q. 1. n. 10. Pirh. ad tit. de renunc. n. 3. & sic melius ea describitur, ut parebit ex paulò post dicendis, quam si dicatur cum Az. p. 2. l. 7. c. 19. q. 1. Cast. tit. 13. de ben. d. 6. p. 2. n. 2. & alii. Quòd sit ea, quae ex juris dispositione inducitur, ob actum contrarium retentioni beneficii exercitum à beneficiario, sive quae jure fieri censetur absque ullis verbis expressis; eò quòd ex ipsius juris interpretatione, & ex actu directè contrario retentioni beneficii per consequentiam colligitur, dum quis facit, quo posito, ex ipsius juris constitutione amittitur beneficium, seu retineri nequit, eidem tacitè seu ipso facto renunciare censetur. Atque ita exemplum tacitè resignationis est, dum quis consentit suum beneficium conferri alteri. Lott. l. 3. q. 14. n. 5. Paris. loc. cit. n. 23. qui n. 24. addit, idem esse in eo, qui patitur beneficium suum ab alio per triennium possideri. Neque tamen etiam in hoc casu mera taciturnitas & conniventia sufficeret ad constituendam tacitam resignationem; seu praesumendam resignationem; sed requiritur factum extrinsecum consentum talem necessariò importans. Lott. loc. cit. n. 6. Item pro tali exemplo adduntur à Barb. & Pirh. l. cit. & aliis passim ex c. transmissa. de renunciatione; dum clericus bona sua, quae Ecclesia seculari, in qua beneficium obtinet, donat (intellige citra hoc, quòd ea assignata in dotem beneficii, seu ex eius erectum beneficium) iterum reperit; ex tali enim repetitione colligitur, illum tacitè voluisse ipsi beneficio, quod in ea Ecclesia habebat resignare, uti constat ex citato textu c. transmissa. Reperit autem potuerunt ea bona donata Ecclesiae, & ab ea restitui non de jure, sed facto, aut ex aequitate; quia fuerint donata solum mortis causa; vel sub conditione, si perpetuò in illa Ecclesia maneret; si vè accessorie ad personam. Pirh. loc. cit. juxta gl. in cit. c. transmissa, & Abbat. ibidem n. 5. Contra pro exemplo tacitè resignationis minus rectè assignari videtur à Paris. loc. cit. n. 11. Castrop. Azor. l. cit. aliisque passim in beneficiario minorum Ordinum contrahente matrimonium, aliisque similibus; qui exercentes tales actus statui beneficiarii necessariò contrarios, & quibus annexa ipso jure absque ulla alia declaratione vacatio beneficii, censentur hoc ipso beneficium dimittere. Barb. loc. cit. n. 38. cum totum hoc (quod est separatio beneficiarii à beneficio) in hoc casu non tacitè beneficiarii voluntati seu resignationi tribuatur, sed potestati & voluntati legis, potentis ac volentis, ut beneficiatus mox, ut

contrahit matrimonium de praesenti, emittit professionem &c. jus omne, quod habet in beneficio, ipso jure amittit. Sed neque lex ista inducens hanc beneficii amissionem ipso jure fundat se in aliquo actu ad renunciandum ordinato seu accommodato, in quo intentio renunciandi verisimiliter apprehendatur; quod, ut dictum, ad tacitam renunciationem necessarium est; unde talis ex tali actu suo non tam probat conjecturam, seu facit praesumptionem, quòd velit renunciare beneficio suo; quam velle se pati, seu paratum esse ad patiendum illam privationem, & amissionem beneficii sui, & sic non tam tacitè resignat quam à jure privatur suo beneficio. Barb. cit. n. 38. Pari modo quia accipiens possessionem secundi beneficii incompatibilis cum praehabito per istam acceptionem possessionis non tam intendit resignare praehabito, quam pati illius amissionem & privationem à lege inductam; adeoque censeri non potest hoc ipso tacitè resignare praehabito; sed potius à lege (indirectè tamen voluntariè; quia directè volita dicta possessio) privatur beneficio, ut Nav. in c. accepta. de restitut. spoliat. opposit. 8. n. 4. Hinc inquam passim rectè id ipsum adducitur ab aliis auctoribus primum pro exemplo tacitè resignationis Barb. loc. cit. n. 39. Patet quoque hac differentia inter istiusmodi privationem & tacitam resignationem in eo, quòd quamvis beneficiatus talem actum retentioni beneficii contrarium committens protestaretur expressè, se per hoc non intendere dimittere illud beneficium; potestatio illa nullius sit momenti, possitque beneficium illud, ea non obstante tanquam vacans conferri. Econtra verò valeret talis protestatio ad impediendam illam vacationem & collationem, si vacatio illius beneficii penderet à tacita voluntate protestatoris, & non ex sola juris dispositione, Barb. loc. cit. n. 14. Neque his obstat Clem. gratia. de rescriptis, ubi de tali capiente possessionem secundi dicitur, quòd videatur per hoc renunciare; nam, ut Barb. ex Nav. loc. cit. n. 7. à renunciatione expectativa, per quam quis solum jus ad rem consequitur, non valet argumentatio ad renunciationes beneficii, seu juris in re, nempe in beneficio; dum etiam ex nudà taciturnitate colligatur actus resignandi respectu juris ad rem; non verò juris in re. Lott. cit. q. 14. nn. 7. praeterquam ut idem Barb. si rectè expendantur verba dictae Clem. neque de renunciatione tacitè, neque de expressa intelligenda veniunt; sed de quodam privatione à lege inducta, quae quoad effectum, de quo loquitur dicta Clem. vim renunciationis habet, & hinc dicitur: renunciare videris: quod improprietatem denotare videtur. Porrò illud observandum, quod monet Pirh. loc. cit. n. 5. non facile ex facto aliquo praesumendum, aliquem suo beneficio renunciasset; sed diligenter inquirendam talem ejus voluntatem praesumptam; si quidem nemo facile juribus suis & commodis renunciare censetur. c. verosimile. de praesumpt. (praesertim beneficio multis forè impensis & laboribus quaesito c. super eo. de renunc.) & nemo facili de causa donare, seu propria potestate praesumitur, juxta l. cum de indebito. ff. de probationibus, renunciatio autem est remissio juris, adeoque species quaedam donationis: Hinc, etiam si quis ex literarum seu instrumentorum, in quibus continentur jura ejus, actiones debitorum, & similia &c. traditione, legatione, donatione cessatur per hoc resignasse suo juri, donasse vel legasse tales actiones, ut pluribus ostendit Pirh. cit. n. 5. Nihilominus